

26.5.2006

Dnro 47/041-2008

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

MAA-JA METSÄTALOUS-
MINISTERIÖ

28.05.2008

Lausuntopyyntönnne 3.4.2008 MMM022:00/2008

HARE MMM 022:00/2008

Kalastuslain kokonaisuudistus

Maa- ja metsätalousministeriö on valmistelemassa hallitusohjelmaan kirjattua kalastuslain kokonaisuudistusta ja pyytää näkemyksiä valmistelutyötä varten erityisesti seuraavista asioista:

- Nykyisen kalastuslain soveltamisessa olleet ongelmat?
- Uudistettavan kalastuslain tavoite/tavoitteet?
- Uudistettavan kalastuslain rakenne, asioiden ryhmittely?
- Erillisselvitykset, joita lain uudistamiseksi tulisi tehdä?
- Muut asiat, joita lain uudistamisessa tulisi ottaa huomioon?

Kaakkois-Suomen TE-keskuksen kalatalousyksikkö lausuu edellä olevan johdosta seuraavaa.

1. Kalastuslain soveltamisessa ilmenneet keskeiset ongelmat

Kalastuslain suurimmat ongelmat johtuvat sen vanhentuneisuudesta ja tulkinnallisuudesta, jolloin se ei anna eksakteja vastauksia vaan tulkinnallisia määritelmiä ja muita epämääräisyyksiä, joihin ei löydy vastauksia edes lakia koskevasta hallituksen esityksestä eduskunnalle.

Neuvontajärjestöt

Neuvontajärjestöjen tehtäviä, tavoitteita, viranomaisroolia ja -päättävävaltaa, valtion rahoitusosuuksia ja omaa varainhankintaa, TE-keskuksen ohjaus- ja valvontaroolia on selkeytettävä siten, että neuvonta pystyy suoriutumaan niistä tehtävistä, jotka sille on asetettu. Vesien omistukseen perustuvan ja vapaa-ajan kalastuksen päällekkäisiä tavoitteita on koottava lainsäädännön kautta yhden vahvan järjestön alle. Neuvontajärjestöjä voimistettava ja niiden tehtävän kuvaa muutettava enemmän viranomaisluonteiseksi ja nimenomaan neuvontaa antaviksi. Neuvonnalta on otettava "turhat" projektit pois (esim. ammattikalastuksen kehittäminen) jos/kun TE-keskuksella on valta määrätä/ohjata näitä asioita omien linjaustensa pohjalta.

Kalastusalue ja TE-keskus

Kalastusalueen ja TE-keskuksen rooleja muutettava. Kalastusalueiden roolia "omien" osakaskuntien kalastuksen järjestäjinä esim. selvittelysopimuksen mukaisesti tulee kehittää. TE-keskusten tulisi kuitenkin linjata ja hyväksyä kalastusalueen tekemät kalastuksen järjestelyyn liittyvät päätökset esimerkiksi kalastusalueella käytettävistä ammattipyydyksistä sekä pyydysrajoituksista. Kalastusalueiden on ajettava yhtenäistä kalaveden omistajuuden etua, ei yksityistä, tietyn osakaskunnan etua.

Ammattikalastus

Kalakauppa tulisi olla sallittu muun EU:n käytännön mukaisesti vain rekisteröityneillä kalakaupoilla. Ilmoitusvelvollisuuden tulisi koskea myös muita kuin ns. kiintiöityneitä kalalajeja, kuten lohta ja silakkaa. Ilmoitusvelvollisuuden tulisi koskea ainakin siikaa, kuhaa ja meritaimenta. Sisävesien ammattikalastusta ja sen järjestämistä tulisi kehittää nykyisestä.

Harmaan kalastuksen vähentämiseksi kalatukut ja muut ostajat saisivat ostaa kalaa vain rekisterissä olevilta kalastajilta. Tällöin saalis seuranta tulisi kattavammaksi ja pimeään kauppaan olisi helpompi puuttua. Kalan hintataso tulisi todennäköisesti pysymään parempana kuin nyt, kun "kotitarvekalastuksen" ylijäämäsaaliilla tukitaan markkinat ja poljetaan hintoja.

Ammattikalastajan määrittely tulee kirjoittaa uusiksi. Varsinaisena ammattikalastajana tulisi pitää henkilöä, joka saa toimeentulostaan vähintään 50 % kalastuksesta ja kalastustulot ylittävät 5 000 euroa. Vastaavasti varsinaisena ammattikalastajana pidettäisiin myös henkilöä vaikka kalastustulot eivät ylittäisikään 50 %, mutta kalastustulot olisivat kuitenkin yli ALV-rajan 8 500 euroa. Ammattikalastajan uudella määrittelyllä siirrettäisiin painoarvoa enemmän sille, että kalastaja tuottaa oikeasti (eikä vain paperilla) kalaa elintarvikkeena kuluttajille.

Ammattipyydysten käyttö tulee rajata kaikilla vesialueilla (myös kylänrajojen sisäpuolisilla) ainoastaan varsinaisille ammattikalastajille.

2. Uudistettavan kalastuslain tavoitteet

Seuraavassa joitakin uudistettavan lain tavoitteita, joita Kaakkois-Suomen TE-keskus pitää tärkeinä:

- Kalastuslain KL 1§ hieman nykyaikaistettuna on hyvä tavoite
- KL mahdollisimman yksinkertainen, asetus tarkentaa. Lakia uudistettaessa ei vanhaa lakia pohjaksi vaan lähdetään puhtaalta pöydältä.
- Kalastusalueet kalastuksen järjestäjinä
- Kalastusalueiden kalastuksen järjestämistä koskevat päätökset TE-keskusten vahvistettaviksi
- TE-keskuksilla mahdollisuus tehdä kalastuksen järjestämiseen liittyviä päätöksiä oma-aloitteisesti
- Vahva neuvonta; esimerkiksi edistämismäärärahat uudelle vahvalle neuvonnalle TE-keskusten linjausten mukaisesti
- Kalastusviranomaiselle mahdollisuus sanktioiden antamiseen.

Lakia esitetään muutettavaksi hallituksen viranomaistyölle asettamien tuottavuusvaatimusten näkökulmasta mm. siten, että yksittäisiä toimeenpanotehtäviä voidaan siirtää neuvontajärjestöjen tai kalastusalueiden hoidettavaksi. (esim. suoritemaksuasetus 1406/2007) 1 §:n 5) kohta)

Kalastuslain mukaan annettavista päätöksistä tiedottaminen pitäisi määritellä kalastuslaissa niin, että kalastusasetuksessa voitaisiin mahdollistaa rajoitettu harkintavalta tiedottamisesta päätöksen tekijälle tai säätää tiedottamisesta eritellymmin. Nyt hallintolain mukainen tiedotusmenettely pienissä paikallista merkitystä omaavissa päätösasioissa on liian raskas.

3. Uudistettavan kalastuslain rakenne ja asioiden ryhmittely

Lain rakenne ja asioiden ryhmittely muotoutuvat uudistusprosessin aikana, eikä niihin tässä yhteydessä ole tarpeen ottaa kovin ehdotonta kantaa.

Kalatalousjohtaja

Tuomas Oikari

Piirikalastusmestari

Timo Koskenala